

ДИЗАЙН СИСТЕМ ВІЗУАЛЬНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Сучасне міське середовище може якісно функціонувати лише в разі забезпечення мешканців повноцінною інформацією. Ця інформація, зазвичай, різна за змістом і за направленістю, поділяється на необхідну та допоміжну. Особливий вид становлять інформаційні та директивні повідомлення, що забезпечують безпеку руху транспорту та пішоходів: регулюють напрямки, пріоритетність, визначають місця перехресть, переходів, паркувань тощо. Невід'ємною частиною міського візуального середовища, що активно інтегрується в його загально сприйману структуру, є також різноманітні рекламні носії – від вивісок на магазинах, до білбордів і панно. Всі ці об'єкти різняться за формою, кольором, розміром, способом подання інформації.

Створення візуальних знакових систем для такого складного об'єкта, яким є міське середовище, передбачає дотримання вимог ергономіки, графічного дизайну та врахування багатьох інших факторів, що формують зміст та смислову структуру самих знакових повідомлень. Тому розроблення систем візуальної орієнтації (СВО) повинно базуватися, з одного боку, на вивченні психічних процесів перероблення інформації – для визначення можливостей сприйняття та осмислення різних знакових алфавітів, а з іншого – на певній графічній організації зовнішньої форми знаків, систематизації, уніфікації, стандартизації, закріпленні та перенесенні основних прийомів вираження змісту з наявних, вироблених людством знакових системах, у новостворювані знакові алфавіти. Особливо жорстко цих положень необхідно дотримуватися під час розроблення спеціалізованих знаків, зокрема, знаків орієнтації людини у міському просторі. Проектування таких знаків, розроблення на їх основі оперативних графічних мов вимагає вивчення і врахування особливостей і розгляду певних сторін формування знакових систем. Адже візуальний знак, як носій окремого значення, не має змісту поза інформаційними процесами, у яких

він створюється і функціонує. Тому типові діяльнісні ситуації, структура та характеристики інформаційних ланок, є одним з визначальних моментів висування вимог, яким повинні відповідати знакові засоби в конкретних ситуаціях інформаційної взаємодії. Велике значення має також рівень взаємного узгодження знакових повідомлень в одній підсистемі і взаємоузгодження різних знакових систем між собою в єдиній СВО, тому що різні види візуальних знакових засобів використовуються в реальній діяльності не ізольовано, а у комплексі.

Недостатня ефективність існуючих СВО часто обумовлена хибністю методологічних уявлень розробників про їхню сутність і функцію. Адже, графічна знакова інформація не рідко розглядається як система оригінальних ознак репрезентанта (фірми, осередку тощо), тобто як графічний фірмовий стиль, або як своєрідний атрибут оздоблення, осучаснення середовища, у якому вона розміщена. У інших випадках увага акцентується на оригінальності, образності і естетичності знаків, їх розмаїтості при позначенні одного і того ж самого об'єкту. Як наслідок, це призводить до дезорієнтації людини в навколишньому просторі.

Виходячи з наведеного, дизайнерське проектування СВО доцільно реалізувати у такій послідовності дій: аналітичне дослідження, експериментальна апробація (бажано натурна), контрольне спостереження за ефективністю її використання та коригування проектних рішень. При цьому слід враховувати, що у разі розроблення будь-яких засобів графічної знакової інформації повинно бути проведено аналізування їх розуміння на основі дослідження діяльності людини в середовищі, де має функціонувати СВО.

У загальному вигляді СВО міського середовища повинно мати ієрархізовану структуру і складатися з: міських інформаційних схем, на яких позначаються райони міста, маршрути руху транспорту та найбільш важливі об'єкти; районних інформаційних схем, що візуалізують структуру конкретних районів міста; схем основних комунікаційних вузлів – найбільш насичених перетинів, транспортних вузлів, культурних, комерційних центрів тощо; окремих інформантів для позначення конкретних об'єктів; інформантів на транспортних зупинках, що надають пасажиром інформацію щодо руху транспорту; інформантів комунальних служб міста, що вказують місця розташування пожежних гідрантів, газових та електричних мереж тощо, та головне, системи з гармонізацій них піктографічних та текстових повідомлень.

Список літератури:

1. Веккер Л.М. Восприятие и основы его моделирования. – Л.: Изд-во Ленинградского университета, 1964. – 194 с.
2. Гнатюк Л.Р. Особливості формування дизайну інтер'єру готелю за допомогою дзеркальних поверхонь/Л.Р. Гнатюк, М.А.Орищенко // Теорія та практика дизайну: Збірник наукових праць / Технічна естетика – К.: «Компрінт», 2016. – Вип. 10. – С.50-58.
3. Карпенко В. С. Ілюзії відбитого простору в дзеркальних об'єктах як засіб тектоніки / Карпенко В. С // Теорія та практика дизайну: Збірник наукових праць / Мистецтвознавство – К.: «Компрінт», 2015. – Вип. 7. – С.70-76.
4. Design. The definitive visual history/ Senior Editor – Angela Wilkes. – London: Dorling Kindersley Limited, 2015. – 400 p.

УДК 72.012.8-026.614(043.2)

Кузнецова І.О., д.мист-ва, проф.

Чемакіна О.В., к. арх., доц.

Гуменюк І. І. студент

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ МОНОХРОМНОГО ІНТЕР'ЄРУ

Людина постійно знаходиться в якомусь інтер'єрі, який по-різному впливає на емоції, відчуття та настрої. В наш час монохромний інтер'єр набуває великої популярності за рахунок своєї простоти, лаконічності в поєднанні з функціональністю та складністю.

Над даною темою працювали Шувалова А. С, Лопухова С. О, Коваль Л. М та інші.

Мета: визначити характерні ознаки монохромного інтер'єру.

Основні результати. В монохромному інтер'єрі головним елементом являється колір, він представляє собою основу такого інтер'єру. В приміщенні такого типу прослідковується розподіл позицій для відтінків базового кольору. Уілан Б. характеризує монохроматичні кольори як комбінації яскравості та насиченості в межах одного кольору